

บทที่ 8
The Ambassadors

'Live all you can; it's a mistake not to. It doesn't so much matter what you do in particular, so long as you have your life. If you haven't had that what have you had?'

The Ambassadors

ใน “*Preface to the New York Edition*” เฮนรี เจมส์ เขียนไว้ว่า *The Ambassadors* เป็นนวนิยายเรื่องที่เขาถือว่าประสบความสำเร็จที่สุด ‘*frankly, quite the best, ‘all round,’ of my productions,*’ *The Ambassadors* เขียนขึ้นในปี ค.ศ. 1901 แต่มาตีพิมพ์ในปี ค.ศ. 1903 หลังจากเรื่อง *The Wings of the Dove* ซึ่งตีพิมพ์ในปี ค.ศ. 1902 ตั้งแต่ เฮนรี เจมส์ ประสบความสำเร็จจากการเขียนบทละคร เขาก็ท้อแท้สิ้นหวังไประยะหนึ่งถึงจะมีผลงานออกมาบ้างแต่ก็ถือว่าไม่ประสบความสำเร็จเท่าไรนัก แต่พอเริ่มต้นศตวรรษที่ยี่สิบ เฮนรี เจมส์ กลับมีกำลังใจขึ้นมาใหม่ เขาหันกลับมาหางานเขียนที่เขาถนัดและเคยประสบความสำเร็จ นั่นคือ การเขียนนวนิยาย และทศวรรษปี ค.ศ. 1900 ก็นับว่าเป็นทศวรรษแห่งความสำเร็จของ เฮนรี เจมส์ เขาเขียนนวนิยายสำคัญสามเรื่องคือ *The Ambassadors, The Wings of the Dove* และ *The Golden Bowl* นวนิยายทั้งสามเรื่องได้รับการยกย่องว่าเป็นงานเขียนชิ้นเอกของ เฮนรี เจมส์

ที่มาของนวนิยายเรื่อง *The Ambassadors* มาจากบันทึกสั้น ๆ ที่เจมส์บันทึกไว้เมื่อวันที่ 31 ตุลาคม ค.ศ. 1895 ถึงเรื่องที่เพื่อนคนหนึ่งชื่อ โจนาธาน สเตอร์เจส (Jonathan Sturges) เล่าให้ฟังว่า ได้พบกับ วิลเลียม ดิน เฮาเวลส์ ผู้มาปารีสเพื่อเยี่ยมบุตรชาย เฮาเวลส์ได้พูดคุยกับสเตอร์เจสด้วยความเดียวกับที่ แลมเบิร์ต สเตรทเธอร์ พุดกับบิลแลม (Billham) ในเรื่อง *The Ambassadors* คือ ให้ใช้ชีวิตให้คุ้มค่าในขณะที่อายุน้อยและยังมีเวลาในชีวิต จากข้อความที่น่าประทับใจนั้น คือ ที่มาของ *The Ambassadors*

เรื่องย่อ (Summary)

แลมเบิร์ต สเตรทเธอร์ พ่อม่ายชาวอเมริกัน วัยห้าสิบห้าปี เดินทางมายุโรป ด้วยภารกิจสำคัญในฐานะ ‘ทูต’ ส่วนตัวของเศรษฐินีชาวอเมริกัน นางนิวมัม

(Mrs. Newsome) แห่งเมืองวูลเลตต์ (Woollett) รัฐแมสซาชูเซตส์ เพื่อจะเกลี้ย-
กลุ่ม แซด นิวซัม (Chad Newsome) บุตรชายคนเดียวของนางนิวซัม ซึ่งไปหลงใหล
ใช้ชีวิตในปารีสไม่ยอมกลับไปสืบทอดกิจการของครอบครัว สเตรทเธอร์เดินทางมา
แวะที่เซสเตอร์ ประเทศอังกฤษ เพื่อจะพบกับเพื่อนชาวอเมริกันชื่อ เวย์มาร์ช
(Waymarsh) ที่โรงแรมที่พัก สเตรทเธอร์ได้พบกับ มาเรีย กอสตริย์ (Maria
Gostrey) หญิงสาวชาวอเมริกัน วยสามสิบห้าปี ซึ่งต่อมามีบทบาทสำคัญในฐานะที่
ปรึกษาของสเตรทเธอร์ สเตรทเธอร์เล่าให้ มาเรีย กอสตริย์ ฟังถึงภารกิจของเขาที่จะ
ต้องชักจูง แซด นิวซัม ให้กลับไปอเมริกา ทุกคนที่อเมริการวมทั้งตัวเขาเองคิดว่า
การที่ แซด นิวซัม ไม่ยอมกลับมาคงจะเป็นเพราะหลงเสน่ห์ผู้หญิงที่ไม่น่าคบ มาเรีย
กอสตริย์ เตือนสเตรทเธอร์ว่าอย่าเพิ่งด่วนตัดสินผู้หญิงคนนั้นนั้นจนกว่าจะได้พบตัว แซด
นิวซัม แล้ว

การมายุโรปทำให้สเตรทเธอร์เปลี่ยนแปลงไป เขารู้สึกมีอิสระเสรีอย่างไม่เคย
เป็นมาก่อน และเริ่มชื่นชมอารยธรรมอันเก่าแก่ และบ้านเมืองที่งดงามของยุโรป จาก
เซสเตอร์ สเตรทเธอร์เดินทางต่อไปยังลอนดอนและปารีสพร้อมกับเวย์มาร์ช และ
มาเรีย กอสตริย์ สเตรทเธอร์ยังไม่มีโอกาสได้พบกับแซดเพราะแซดออกไปนอกเมือง
แต่สเตรทเธอร์ก็ได้รับการติดต่ออย่างสม่ำเสมอทางจดหมายจากนางนิวซัม เขา
พยายามติดตามข่าวคราวของแซดตลอดเวลา วันหนึ่งขณะที่เดินเล่นไปตามถนนใน
ปารีส เขาไปหยุดอยู่หน้าอพาร์ทเมนต์ของแซด และมองขึ้นไปพบชายหนุ่มแปลกหน้า
ยืนอยู่ที่ระเบียงหน้าต่างของแซด สเตรทเธอร์ขึ้นไปบนอพาร์ทเมนต์และพบกับชาย
หนุ่มคนนั้นซึ่งเป็นเพื่อนของแซด ชื่อ ลิตเติล บิลแลม (Little Billam) ต่อมา
สเตรทเธอร์สนิทสนมและไว้วางใจบิลแลม ถึงแม้จะรู้สึกว่าบิลแลมอาจจะแอบติดต่อ
และทำตามคำสั่งของ แซด นิวซัม

เย็นวันหนึ่งสเตรทเธอร์ไปดูละครกับ มาเรีย กอสตริย์ โดยบิลแลมขอตัวไม่ไป
ด้วย โดยไม่คาดฝันแซดได้มาปรากฏตัวที่โรงละคร สเตรทเธอร์ได้สังเกตเห็นความ

เปลี่ยนแปลงอย่างมากในตัวของเขา จากเด็กหนุ่มธรรมดา ๆ ที่สเตอร์ทเธอร์เคยเห็น แหดรกลายเป็นชายหนุ่มที่ดูสุขุม สง่างาม เต็มไปด้วยความมั่นใจ สเตอร์ทเธอร์ได้พูดคุยกับแหดรถึงภารกิจที่เขาได้รับมอบมาจากมารดาของแหดร สเตอร์ทเธอร์สังเกตเห็นว่าแหดรดูขาดความมั่นใจลงไปไม่เหมือนตอนแรกและพยายามถ่วงเวลา แต่แล้วแหดรก็บอกสเตอร์ทเธอร์ว่าเพื่อนของเขาสองคนแม่ลูกกำลังจะเดินทางมาจากทางใต้และเขาอยากจะให้สเตอร์ทเธอร์ได้รู้จัก สเตอร์ทเธอร์เข้าใจเอาเองว่าแหดรคงเป็นแฟนกับลูกสาวและอยากเห็นว่าทั้งคู่เป็นอย่างไร

บ่ายวันอาทิตย์วันหนึ่งที่สวนของกลอเรียนนี (Gloriani) ปฎิมากรผู้มีชื่อเสียง สเตอร์ทเธอร์ได้มีโอกาสพบกับเพื่อนของแหดร คือ มาตาม เดอ ว็อนเน็ต (Madame de Vionnet) และลูกสาวชื่อ จิน (Jeanne) ที่แหดรแนะนำให้รู้จัก มาตาม เดอ ว็อนเน็ต เป็นหญิงสาวที่สวยงาม แต่สเตอร์ทเธอร์ยังไม่มีโอกาสได้พูดคุยสนทนากับเธอ สเตอร์ทเธอร์คุยกับบิลแลมและบอกบิลแลมให้ใช้ชีวิตที่เยาว์วัยให้คุ้มค่าง่อนที่จะสายเกินไปเหมือนตัวเขา ตั้งแต่สเตอร์ทเธอร์เหยียบย่างมาที่ยุโรปและมาพำนักอยู่ที่ปารีส เขาได้ซึมซับเอาความสวยงามของอารยธรรมอันเก่าแก่และวิถีชีวิตของผู้คนตลอดจนได้สังเกตเห็นความเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นของแหดรซึ่งเขาคิดว่าเป็นเพราะอิทธิพลของ มาตาม เดอ ว็อนเน็ต ทศนคติของสเตอร์ทเธอร์ได้เปลี่ยนแปลงไป เขาไม่ต้องการให้แหดรทิ้งปารีสกลับไปวูลเลตต์ ซึ่งถ้าเป็นเช่นนั้นจริง ๆ ก็หมายความว่า ภารกิจของเขาล้มเหลวและเขาก็พลาดโอกาสที่จะได้แต่งงานกับนางนิวมัม

สเตอร์ทเธอร์ได้มีโอกาสคุ้นเคยกับ มาตาม เดอ ว็อนเน็ต มากขึ้น และเขาก็ชื่นชมในตัวเธอมากจนสัญญากับเธอว่าจะช่วยเหลือเกลี้ยกล่อมแหดรไม่ให้ไปจากปารีส ต่อมานางนิวมัมยื่นคำขาดกับสเตอร์ทเธอร์ให้ทำงานให้สำเร็จ แต่สเตอร์ทเธอร์กลับไปอ้อนวอนแหดรไม่ให้กลับไปวูลเลตต์ แหดรบอกสเตอร์ทเธอร์ว่านางนิวมัมได้ส่ง ‘ชุด’ คณะที่สองมาคือ ลูกสาวของเธอชื่อ ซาราห์ โปกคอก (Sarah Pocock) และสามีของเธอ

ชื่อ จิม (Jim) รวมทั้งน้องสาวของเขาชื่อ แมมี (Mamie) ซึ่งเป็นผู้หญิงที่นางนิวมัมหมายตาไว้ให้เขา

ครอบครัวโพคอกเดินทางมาที่ปารีส เวย์มาร์ชบอกกับสเตรทเธอร์ว่าซาราห์อยากพบเขา ซาราห์ยื่นคำขาดให้สเตรทเธอร์ยอมรับว่าเขาทำงานไม่สำเร็จ สเตรทเธอร์ต่อรองขอเวลาในขณะที่ครอบครัวโพคอกเดินทางไปสวิสเซอร์แลนด์ วันหนึ่งสเตรทเธอร์ต้องการพักผ่อน เขาจึงนั่งรถไฟไปนอกเมืองและไปพักที่โรงแรมแห่งหนึ่งก่อนอาหารค่ำเขาออกไปเดินเล่นและโดยไม่คาดฝันเขาเห็นชายหนุ่มกับหญิงสาวคู่หนึ่งกำลังกรรเชียงเรือมาด้วยกันด้วยท่าที่สนิทสนมฉันทน์คนรัก สเตรทเธอร์จำได้ว่าผู้หญิงคนนั้นคือ มาตาม เดอ ว็อนเนตต์ และชายหนุ่มคนนั้นจะเป็นใครไปไม่ได้นอกจาก แซต นิวมัม สเตรทเธอร์จึงได้รู้ความจริงว่าเขาเข้าใจผิดที่คิดว่าแซตกับ มาตาม เดอ ว็อนเนตต์ มีความสัมพันธ์ฉันทน์เพื่อน แต่แท้ที่จริงทั้งคู่เป็นความรักกัน มาตาม เดอ ว็อนเนตต์ ขอร้องให้สเตรทเธอร์ช่วยพูดให้แซตอยู่กับเธอที่ปารีสและยังขอให้สเตรทเธอร์อยู่ปารีสด้วย เมื่อสเตรทเธอร์พูดกับแซต การณ์กลับเป็นว่าแซตต้องการกลับไปอเมริกาเพื่อสืบทอดธุรกิจของครอบครัว

ในที่สุดสเตรทเธอร์ก็ต้องไปพูดคุยกปรึกษากับ มาเรีย กอสตริย์ ซึ่งมีที่ท่าว่ารักเขา แต่สเตรทเธอร์ก็ไม่อาจจะรับความรักของเธอได้ เขาต้องกลับไปอเมริกาทั้ง ๆ ที่รู้ว่าเขาต้องพลาดทุกสิ่งทุกอย่าง

แก่นเรื่อง (Theme)

The Ambassadors เป็นงานเขียนในยุคหลังที่ เฮนรี เจมส์ กลับไปใช้แก่นเรื่องของคนอเมริกันในต่างแดน เหมือนงานเขียนในยุคแรก ๆ เช่น *Daisy Miller*, *The American* และ *The Portrait of a Lady* แต่งงานเขียนในยุคหลังนี้เจมส์ไม่ได้ให้ความสนใจในเรื่องความแตกต่างทางวัฒนธรรมที่มีผลกระทบต่อตัวละครอีกต่อไป สิ่งที่เขา

ให้ความสนใจ คือ **ความรู้สึกที่เกิดขึ้นในจิตใจของตัวละคร** *The Ambassadors* เป็นเรื่องของการวิเคราะห์ความรู้สึกที่เกิดขึ้นในจิตใจของตัวละครผู้หนึ่ง คือ แลมเบิร์ต สเตรทเธอร์ ในขณะที่อ่านเรื่อง ผู้อ่านจะต้องร่วมรับรู้และติดตามความรู้สึกนึกคิดตลอดจนอารมณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น เสมือนหนึ่งได้ร่วมอยู่ในละครแห่งชีวิตของชายผู้นี้ ผู้อ่านจึงจะสามารถเข้าใจและชื่นชมนวนิยายเรื่องนี้ได้อย่างสมบูรณ์

มุมมอง (Point of View)

The Ambassadors เป็นงานเขียนในยุคที่ เฮนรี เจมส์ พัฒนาฝีมือการเขียนอย่างสูงสุดในทุก ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นการวางโครงเรื่อง การสร้างตัวละคร และเทคนิคต่าง ๆ ที่ใช้ในการเขียน โดยเฉพาะมุมมองในการเสนอเรื่อง เฮนรี เจมส์ ได้กลับมาใช้มุมมองในการเสนอเรื่องผ่านสายตาและความคิดของตัวละครตัวหนึ่งในเรื่อง (single point of view) เช่นเดียวกับในงานเขียนยุคแรก ๆ เช่น *Daisy Miller* *The Ambassadors* เป็นเรื่องราวหรือประสบการณ์ของตัวละครสำคัญในเรื่องคือ แลมเบิร์ต สเตรทเธอร์ ผู้อ่านจะได้รับทราบเรื่องราวทุกฉากทุกตอนจากมุมมองของเขาทั้งสิ้น เมื่อผู้อ่านได้อ่านเรื่องราวที่เกิดขึ้นตั้งแต่บทแรกจนถึงบทสุดท้ายก็เสมือนหนึ่งว่าผู้อ่านได้ร่วมรับรู้ในเรื่องราวที่เกิดขึ้น และจะเห็นอย่างชัดเจนว่ามุมมองของสเตรทเธอร์มีการ 'พัฒนา' เปลี่ยนแปลงไปตามความรู้สึกของเขา จากผู้ชายวัยกลางคนที่มี 'กรอบความคิด' ที่คับแคบ เมื่อมาถึงยุโรป แลมเบิร์ต สเตรทเธอร์ รู้สึกเป็นอิสระอย่างไม่เคยรู้สึกมาก่อน จิตใจของเขาจึงเปิดกว้างจนถึงขนาดได้ทบทวนชีวิตของตนเองและแลเห็นข้อผิดพลาดในการดำเนินชีวิต ความหยั่งรู้ที่เกิดขึ้นในจิตใจของสเตรทเธอร์คือข้อความที่เขาพูดกับบิลแลมอันเป็นสาระสำคัญของเรื่อง '*Live all you can : it's a mistake not to.*' ความรู้สึกที่เกิดขึ้นเสมือนหนึ่งกระแสน้ำที่ไหลหลั่งในจิตสำนึกของแลมเบิร์ต สเตรทเธอร์ นี่คือการพัฒนาอย่างสูงสุดของมุมมองในการเสนอเรื่อง *The Ambassadors* ของ เฮนรี เจมส์

บทสนทนา (Dialogue)

บทสนทนาในเรื่อง *The Ambassadors* นับว่าเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้อ่านจะมองข้ามไปไม่ได้และผู้อ่านจะต้องให้ความสนใจเป็นพิเศษเพราะข้อมูลรายละเอียดที่สำคัญต่าง ๆ ของเรื่องจะเปิดเผยออกมาในบทสนทนา ดังเช่น ในตอนสำคัญตอนหนึ่งที่สเตอร์ทเธอร์ได้รับโทรเลขจากนางนิวซัม เขาอ่านโทรเลขและรู้สึกไม่พอใจ ผู้อ่านจะไม่ทราบข้อความในโทรเลขนั้นเลยแต่จะไปทราบภายหลังในบทสนทนายาระหว่างสเตอร์ทเธอร์ กับ แซด นิวซัม นอกจากนั้นสิ่งที่ผู้อ่านจะสังเกตได้คือ บทสนทนาในเรื่อง *The Ambassadors* ไม่ใช่การพูดคุยกันธรรมดา แต่บทสนทนาจะเป็นสิ่งที่บอกให้ผู้อ่านทราบว่าเรื่องจะดำเนินต่อไปอย่างไร ตัวอย่างบทสนทนาต่อไปนี้เป็นตอนก่อนที่สเตอร์ทเธอร์จะพูดเรื่องโทรเลขกับแซด เขาบอกกับแซดว่าเขาไม่สามารถจะพาแซดกลับไปอเมริกาตามที่เขาสัญญาไว้กับนางนิวซัมเพราะเขาเห็นแล้วว่าแซดเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีซึ่งสเตอร์ทเธอร์คิดว่ามาจากอิทธิพลของยุโรปและ มาตาม เดอ ว็อนเนต์ บทสนทนาตอนนี้ทำให้ผู้อ่านทราบว่าสเตอร์ทเธอร์เปลี่ยนทัศนคติไปอย่างสิ้นเชิงซึ่งจะมีผลต่อเนื้อเรื่องที่จะดำเนินต่อไป เพราะเขาจะเปลี่ยนบทบาทจาก ‘ชุด’ ของนางนิวซัม เพื่อมาเกลี้ยกล่อมให้แซดกลับไปและกลายเป็น ‘ชุด’ ของ มาตาม เดอ ว็อนเนต์ อ่อนวอนขอให้แซดคงอยู่ปารีสต่อไป

Strether had in his hand his telegram, which he had kept there after attaching his watch, and he now offered it to Chad, who, however, with an odd movement, declined to take it. 'Thanks, I'd rather not. Your correspondence with Mother's your own affair. I'm only with you both on it, whatever it is.' Strether, at this while their eyes met, slowly folded the missive and put it in his pocket;

after which, *before* he had *spoken* again, Chad broke fresh ground. ‘Has Miss Gostrey come back?’

But *when* *Strether* *presently* spoke *it* wasn’t in *answer*. ‘It’s *not*, I gather, *that your* mother’s physically *ill; her health, on the whole, this spring, seems to have been better than usual. But she’s worried, she’s anxious, and it* appears to have risen within the last few *days to a climax. We’ve* tired out, between us, *her* patience.’

‘Oh *it isn’t* you!’ Chad *generously protested*.

‘*I beg your pardon—it is me. Strether* was mild and melancholy, but *firm. He saw it far away and over his companion’s head. It’s* very particularly *me.*’

‘*Well then all the more reason. Marchons, marchons!*’¹ *said the young man gaily. His host, however, at this, but* continued *to stand agaze; and he had the next thing repeated his question of a moment* before. ‘Has Miss Gostrey come back?’

‘Yes, *two days ago.*’

‘*Then you’ve seen her?*’

‘*No—I’m to see her to-day.*’ *But Strether wouldn’t linger now on Miss Gostrey. Your mother* sends *me an ultimatum. If I can’t bring you I’m to leave you; I’m to* come at *any* rate myself.’

‘*Ah but you can bring me now,*’ Chad, from his sofa, *reassuringly replied.*

¹ “*Let us march, let us march.*” –from the refrain of *Le Marseilloise*, the French national anthem.

Strether had a pause. ‘I *don’t* think I understand you. Why was **it that, more than a month** ago, you put *it* to me so urgently to let Madame de Vionnet speak for you?’

‘Why?’ Chad considered, but he had it at his *fingers’* ends. ‘Why but because *I* knew how well she’d do it? It was the way to keep you *quiet* and, to that *extent, do you good. Besides,*’ he happily and comfortably explained, ‘*I wanted you really to know her and to get the impression of her-and you see the good that has done you.*’

‘Well,’ said *Strether*, ‘the way she has spoken for you, all the ~~same~~—so far as *I’ve given her a chance-* has only made me feel how much she wishes to *keep you.* *If you make nothing of that I don’t see why you wanted me to listen to her.*’

ฉาก (Setting)

เรื่อง *The Ambassadors* เริ่มเปิดตัวขึ้นที่เมืองเซสเตอร์ ประเทศอังกฤษ แลมเบิร์ต สเตรทเธอร์ ขึ้นเรือที่ลิเวอร์พูล (Liverpool) และมาแวะที่เซสเตอร์ เพื่อพบกับเพื่อนชื่อ เวย์มาร์ช ก่อนที่จะเดินทางต่อไปปารีส ประเทศฝรั่งเศส สิ่งที่คุณผู้อ่านควรให้ความสนใจคือ ในนวนิยายของ เฮนรี เจมส์ ฉากมักจะมีความหมายและมีความสัมพันธ์กับเนื้อเรื่องที่จะเกิดขึ้นต่อไป เมื่อ แลมเบิร์ต สเตรทเธอร์ มาถึงยุโรป (เซสเตอร์) เขาเริ่มมีความรู้สึกเป็นอิสระเสรีอย่างที่ไม่เคยรู้สึกมาก่อน ผู้อ่านจะรู้สึกได้ว่าสเตรทเธอร์เริ่มเปลี่ยนไป เป็นการชี้แนะว่าทัศนคติของสเตรทเธอร์จะเปลี่ยนแปลงไปอย่างสิ้นเชิงในภายหลัง

ในเนื้อเรื่องเล่มที่ 5 บทที่ 2 ซึ่งเป็นบทที่สำคัญมากของเรื่อง สเตรทเธอร์ได้กล่าวถึงสอนบิลแลมถึงเรื่องการใช้ชีวิตให้คุ้มค่า คำพูดของสเตรทเธอร์เกิดจากความสำนึกของชายวัยห้าสิบห้าปีที่คิดว่าตัวเขาไม่ได้ใช้ชีวิตให้คุ้มค่า เขาเป็นพ่อม่ายที่สูญเสียภรรยาและเฝ้าแต่โศกเศร้าถึงเธอจนไม่ได้ใส่ใจลูกชาย และในที่สุดเขาก็สูญเสียลูกชายไปด้วย ความสำนึกนี้เกิดขึ้นเมื่อสเตรทเธอร์พ้นมาจากวุลเลตต์ หรือพูดอีกนัยหนึ่งว่า **ปารีสและยุโรปได้ทำให้สเตรทเธอร์ตระหนักว่าเขาไม่เคยใช้ 'ชีวิต' ที่มีความหมาย** นักวิจารณ์กล่าวว่าคำพูดของสเตรทเธอร์เป็นการแสดงถึงเจตนาธรรมอันเป็นอิสระ (free will) แสดงถึงความเชื่อในศักยภาพของคนเราที่สามารถจะดำรงชีวิตตามความปรารถนา ซึ่งไม่สอดคล้องกับคติชีวิตในศตวรรษที่สิบเก้าที่เชื่อว่ามนุษย์เราไม่มีอิสระในชีวิต ทุกสิ่งทุกอย่างถูกกำหนดเอาไว้ล่วงหน้าแล้ว นับว่าอิทธิพลของยุโรปได้หลอหลอมให้ทัศนคติเกี่ยวกับชีวิตของสเตรทเธอร์เปลี่ยนแปลงไปอย่างสิ้นเชิง

สถานที่อีกแห่งหนึ่งที่ไม่ได้เป็นสถานที่ในการดำเนินเรื่องแต่ก็มีการเอ่ยพาดพิงถึงตลอดเวลาคือ วุลเลตต์ ซึ่งเป็นเมือง ๆ หนึ่งในมลรัฐแมสซาชูเซตส์ ผู้คนในเมืองนี้แม้จะดำรงชีวิตอย่างเคร่งครัดตามลัทธิพิวริตัน แต่กลับประกอบอาชีพที่ไม่น่ายกย่องแม้ว่าอาชีพนั้นจะนำความร่ำรวยมาให้ เช่น ครอบครัวนิวซัม พ่อของนางนิวซัมดำเนินธุรกิจค้าขายบางสิ่งบางอย่างที่ในนวนิยายใช้คำว่า 'vulgar' และผู้คนที่เมืองนี้เป็นนักวัตถุนิยมมีจิตใจฝักใฝ่ในทางวัตถุ นี่คือสาเหตุที่สเตรทเธอร์พยายามอ้อนวอนให้ให้แซดใช้ชีวิตอยู่ในปารีสซึ่งเต็มไปด้วยวัฒนธรรมอันเก่าแก่มากกว่ากลับไปวุลเลตต์ซึ่งเป็นเมืองวัตถุนิยม

การวิเคราะห์ตัวละคร (Character Analysis)

ลิวอิส แลมเบิร์ต สเตรทเธอร์ (Lewis Lambert Strether) ในคำนำของนวนิยายเรื่อง *The Ambassadors* เจมส์กล่าวว่าเขาเฝ้ารอคอยที่จะเขียนเรื่องของผู้ชาย เช่น สเตรทเธอร์ ผู้มีสติปัญญาเฉลียวฉลาดและมีจิตใจที่ละเอียดอ่อน เมื่อเริ่มต้น

เรื่องผู้อ่านจะเห็นภาพของชายวัยกลางคน ศีรษะไม่ล้านและสวมแว่นตา ชีวิตของเขาพบกับความสูญเสียมาแล้ว เขาเสียทั้งภรรยาและลูกชาย อาชีพการงานก็ไม่ประสบความสำเร็จเท่าไรนัก ก่อนหน้าจะเดินทางมายุโรปเขาเป็นบรรณาธิการของวารสารเล็ก ๆ เล่มหนึ่ง ในเมืองวูลเลตต์ วารสารฉบับนี้ดำเนินการด้วยความสนับสนุนทางการเงินจากนางนิวมัม เศรษฐินีแห่งเมืองวูลเลตต์ และภารกิจในการเดินทางมายุโรปในฐานะ ‘ทูต’ ก็เพื่อมาเจรจาเกลี้ยกล่อมบุตรชายของนางนิวมัมให้กลับคืนบ้านเกิดเมืองนอน และรางวัลที่เขาจะได้รับถ้าปฏิบัติหน้าที่สำเร็จคือ การได้ครอบครองนางนิวมัมและสมบัติของหล่อน สเตรทเธอร์เพิ่งจะรู้ว่าเขาใช้ชีวิตไม่คุ้มค่าเมื่อเขาเดินทางมายุโรปครั้งนี้ เขาเคยมายุโรปเมื่อสามสิบปีที่แล้วครั้งหนึ่งและเคยคิดที่จะใช้ชีวิตอยู่ที่ยุโรปแต่เขากลับเลือกกลับไปใช้ชีวิตที่อเมริกา บางที เฮนรี เจมส์ อาจจะนึกถึงชีวิตของตนเองก็ได้ถ้าเขาเลือกอย่างที่ว่า สเตรทเธอร์เลือกคือ ใช้ชีวิตอยู่ในอเมริกา

ผู้อ่านที่ติดตามสเตรทเธอร์มาตั้งแต่ต้นจะเห็นว่าทัศนคติของเขาเริ่มเปลี่ยนไปเมื่อเขาเดินทางมายุโรป มนต์เสน่ห์ของยุโรปและปารีสทำให้เขาหลุดพ้นจากกรอบความคิดอันเคร่งครัดแบบพิวริตัน รู้สึกเป็นอิสระ มีมุมมองชีวิตที่อ่อนโยนแต่เฉียบคมขึ้น ยิ่งเมื่อเขาได้เห็นความเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นของ แซต นิวมัม ชายหนุ่มที่เขารับภาระมาเกลี้ยกล่อม เขาลงความเห็นว่า การเปลี่ยนแปลงของแซตเกิดขึ้นจากอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมในยุโรป และจากผู้หญิงคนหนึ่งคือ มาตาม เดอ ว็อนเนตต์ ซึ่งเขาปักใจเชื่อว่าทั้งคู่มีความสัมพันธ์ที่แน่นับถือต่อกัน สเตรทเธอร์ชื่นชม มาตาม เดอ ว็อนเนตต์ มาก

ในตอนท้ายของเรื่องเมื่อสเตรทเธอร์ค้นพบความจริงว่าความสัมพันธ์ของ มาตาม เดอ ว็อนเนตต์ และ แซต นิวมัม ไม่ใช่ความสัมพันธ์ที่แน่นับถือ แต่เป็นความสัมพันธ์ฉันทู้สาว เขาจึงรู้ว่าเขาถูกหลอกมาตลอดเวลาจากผู้คนรอบ ๆ ตัว ทั้ง บิลแลม แซต และ มาตาม เดอ ว็อนเนตต์ แต่เขาก็ยังเห็นใจเธอ สเตรทเธอร์เปลี่ยนบทบาทของเขา ในตอนแรกเขาคือ ‘ทูต’ ของนางนิวมัมที่มาเกลี้ยกล่อมให้แซตกลับไป

อเมริกา บัดนี้เขาคือ ‘ซูด’ ของ มาตาม เดอ ว็อนเนตต์ ที่พยายามชักจูงแซดไม่ให้กลับไปวูลเลตต์ แม้จะรู้ว่าการกระทำเช่นนี้ส่งผลต่ออนาคตของตัวเองก็ตาม ต่อมาแซดเบื่อหน่ายความสัมพันธ์ที่เริ่มเย็นชาของเขากับ มาตาม เดอ ว็อนเนตต์ และตัดสินใจกลับไปอเมริกา สเตรทเธอร์คือ ผู้ที่ประสบความสำเร็จในฐานะ ‘ซูด’ ภารกิจของเขาล้มเหลวเช่นเดียวกับชีวิตส่วนตัว แม้ว่า มาเรีย กอสตริย์ จะเสนอตัวให้เขาแต่เขาก็ไม่อาจรับได้เพราะเขามีคุณธรรมเกินกว่าจะฉกฉวยความสุข และผลประโยชน์จากการมาทำงานให้ผู้อื่นเป็นของตัวเอง

ผู้อ่านจะเห็นว่าสเตรทเธอร์เป็นผู้ชายที่มีจิตใจละเอียดอ่อน จากการที่เขาเห็นใจและยอมรับการกระทำผิดตามวิสัยปุถุชนของผู้อื่น นอกจากนั้นเขายังเป็นผู้ที่เคร่งครัดในศีลธรรมจรรยา ยอมใช้ชีวิตตามอุดมคติของตนเองดีกว่ามีความสุขโดยเสียหลักการ

แซด นิวซัม (Chad Newsome) แซดเป็นชายหนุ่มทายาทเศรษฐีที่ผู้อ่านได้ยินเรื่องราวของเขาก่อนที่จะได้พบตัว แซด คือ ภารกิจที่ทำให้สเตรทเธอร์เดินทางมาจากปารีส และแซด คือ ผู้ที่มีส่วนทำให้สเตรทเธอร์เปลี่ยนแปลงไป สเตรทเธอร์ชื่นชมที่เห็นแซดเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี แซดเหมือนหินที่มีค่าแต่ยังไม่ได้ผ่านการเจียรในครั้งเมื่อเขามาใช้ชีวิตที่ยุโรปและกลายเป็นสุภาพบุรุษที่ถูกขัดเกลาแล้ว ดูประณีตสมกับเป็นผู้ที่ใช้ชีวิตอยู่ในสังคมปารีสชั้นที่เลิศหรู สเตรทเธอร์ชื่นชมความสัมพันธ์ที่เขาหลงเชื่อว่าเป็นความสัมพันธ์ฉันมิตรอันสูงส่งระหว่างแซดและเพื่อนสาวผู้สูงวัย จากที่เคยมีอคติต่อเพื่อนหญิงของแซดก็กลับกลายเป็นความชื่นชมโดยลิ้มคำเตือนของ มาเรีย กอสตริย์ ว่า แซดอาจจะไม่ได้ดีอย่างที่สเตรทเธอร์คิด เมื่อความจริงปรากฏออกมาในภายหลัง ทั้งสเตรทเธอร์และผู้อ่านจึงได้เห็นตัวตนที่แท้จริงของแซด เขาเยือกเย็นพอที่จะละทิ้งเพื่อนสาวสูงวัยที่มีความสัมพันธ์กับเขา เมื่อความรักใคร่จัดจางลง มนต์เสน่ห์ไม่ว่าของยุโรปหรือผู้หญิงที่หลงรักเขาก็ไม่อาจครอบครองใจแซดไว้ได้ เขายังเป็นคนของวูลเลตต์และพร้อมที่จะกลับไปใช้ชีวิตที่นั่น

บทวิจารณ์ (Critical Commentary)

The Ambassadors เป็นนวนิยายที่ยิ่งใหญ่เรื่องหนึ่งในบรรดานวนิยายที่เขียนเป็นภาษาอังกฤษ *The Ambassadors* ถูกจัดไว้ในอันดับเดียวกับผลงานของนักเขียนอังกฤษ เช่น *Middlemarch* ของ จอร์จ เอลเลียต *Bleak House* ของ ชาร์ลส์ ดิกкенส์ *Tom Jones* ของ เฮนรี ฟิลด์ดิง และเทียบอันดับกับผลงานของนักเขียนอเมริกัน เช่น *The Scarlet Letter* ของ นาธาเนียล ฮอว์ธอร์น *Moby Dick* ของ เฮอร์แมน เมลวิลล์ และ *The Adventures of Huckleberry Finn* ของ มาร์ค ทเวน เป็นต้น

ผู้ที่วิพากษ์วิจารณ์ *The Ambassadors* เป็นคนแรกคือ เฮนรี เอ็ม แอลเดน (Henry M. Alden) เฮนรี เจมส์ ได้ส่ง 'Project' ซึ่งมีความยาวสองหมื่นคำของเรื่อง *The Ambassadors* ไปให้วารสารฮาร์เปอร์ (Harper Magazine) พิจารณาเพื่อตีพิมพ์ แอลเดนแนะนำที่มบรรณาธิการของเขาไม่ได้รับโดยให้เหตุผลว่าผู้อ่านจะอ่านไม่รู้เรื่องถ้าไม่ตั้งใจเพราะเนื้อเรื่องซับซ้อนไป 'The issue of it are, too subtly fine for general appreciation. It is subjective, fold within fold of a complex mental web, in which the reader is lost if his much-wearied attention falters. . . . We ought to do better.'² ดังนั้น *The Ambassadors* จึงไม่ได้ตีพิมพ์ในวารสารฮาร์เปอร์ แต่ไปตีพิมพ์ใน *North American Review* ซึ่ง วิลเลียม ดิน เฮาเวลล์ เป็นบรรณาธิการแทน

สิ่งที่แอลเดนกล่าวมีส่วนถูก การที่จะอ่าน *The Ambassadors* ให้เข้าใจนั้น ผู้อ่านต้องตั้งใจเป็นพิเศษเพื่อที่จะเข้าใจความหมายของเรื่องได้อย่างสมบูรณ์ เฮนรี เจมส์ เป็นนักเขียนที่ถือว่าการเขียนนวนิยายเป็นศิลปะอย่างหนึ่งเช่นเดียวกันกับการ

² F.O. Matthiessen and Kenneth B. Murdock, eds., *The Notebooks of Henry James* (New York : Oxford Press, 1947) 372.

วาดรูป ดังนั้น เขาจึงวางโครงเรื่องของ *The Ambassadors* ไว้อย่างประณีตสมกับเป็นงานศิลปะ เนื้อเรื่องของ *The Ambassadors* มีทั้งหมดสิบสองเล่ม (book) และแต่ละเล่มยังแบ่งเป็นบทย่อย ๆ เล่มที่หนึ่งถึงเล่มที่หกจัดเป็นตอนแรก และเล่มที่เจ็ดถึงเล่มที่สิบสองเป็นตอนหลัง เนื้อหาของเล่มที่หนึ่งและเล่มที่เจ็ดเป็นบทนำของตอนแรกและตอนหลังตามลำดับ เนื้อหาเล่มแรกมีความสำคัญเพราะเจมส์ได้แนะนำให้อ่านได้รู้จัก แลมเบิร์ต สเตรทเธอร์ ทั้งในด้านบุคลิกลักษณะ และความรู้สึกนึกคิดของเขา ส่วนจุดสุดยอด (climax) ของเนื้อเรื่องตอนแรกอยู่ในเล่มที่ห้าซึ่งเป็นตอนที่สเตรทเธอร์พูดกับบิลแลมถึงเรื่องการใช้ชีวิตให้คุ้มค่า นับว่าเป็นเรื่องแปลกที่ผู้เขียนจะวางจุดสุดยอดของเรื่องไว้ในช่วงแรก ๆ ของเนื้อเรื่อง แต่ทั้งนี้ก็เป็นที่ตามความตั้งใจของ เฮนรี เจมส์ ที่เขียนไว้ในคำนำว่าคำพูดที่สเตรทเธอร์พูดกับบิลแลมนั้นคือสาระสำคัญของเรื่อง ส่วนจุดสุดยอดของเนื้อเรื่องตอนหลังอยู่ในเล่มที่สิบเอ็ดซึ่งเป็นตอนที่สเตรทเธอร์ออกไปพักผ่อนในชนบทและไปเห็นชายหญิงคู่หนึ่งกรรเชียงเรือเล่นด้วยท่าทางสนิทสนมฉันทุ้รัก สเตรทเธอร์จำได้ว่าชายหญิงคู่นั้น คือ แซด นิวซัม และมาตาม เดอ ว็อนเนตต์ ผู้อ่านจะเห็นได้ว่าการเขียนเรื่อง *The Ambassadors* นี้เจมส์วางโครงเรื่องอย่างประณีตบรรจง นอกจากนั้นยังมีการใช้เทคนิคในการเขียนอีกหลายอย่าง เช่น บทสนทนาซึ่งบอกทั้งความในใจของตัวละครและบอกถึงแนวการดำเนินเรื่องต่อไป นอกจากนี้ยังมีการบรรยายฉากและสถานที่ต่าง ๆ ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินเรื่องตลอดจนการนำเสนอตัวละครผ่านทางสายตาและทัศนคติของสเตรทเธอร์

แลมเบิร์ต สเตรทเธอร์ เป็นตัวเอก (protagonist) ที่น่าสนใจที่สุดตัวหนึ่งในนวนิยายของ เฮนรี เจมส์ สเตรทเธอร์ เป็นชายกลางคนวัยห้าสิบห้าปี ผู้มีจิตวิญญาณที่ไร้เดียงสาราวกับเด็กหนุ่ม มีความเชื่ออย่างเพ้อฝัน ในเรื่องความดีงามและความบริสุทธิ์ของผู้หญิง อัลเบิร์ต อี สโตน (Albert E. Stone) กล่าวว่าทัศนคติบางอย่างของสเตรทเธอร์คล้ายคลึงกับทัศนคติของเฮาเวลล์ เช่น ความเจ้าระเบียบ ความไม่เดียงสาและสงวนท่าทีในเรื่องความสัมพันธ์ทางเพศ เช่น ความเชื่อของสเตรทเธอร์ใน

เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างเซดกับ มาตาม เดอ ว็อนเนตต์ สโตนบอกว่าเช่นเดียวกับ
เฮาเวลล์ สเตรทเธอร์ต้องการรู้จักชีวิตแต่ไม่สามารถเตรียมตัวเตรียมใจรับได้ทันเมื่อ
พบกับชีวิตจริงๆ *'Like Howells, Strether wants 'life' but finds himself un-
prepared for the form in which it actually comes.'*³

มีการวิจารณ์เกี่ยวกับสเตรทเธอร์ที่น่าสนใจอีกมุมหนึ่งคือ ประเด็นที่ว่า
สเตรทเธอร์มีคุณสมบัติและความรู้หลายประการคล้ายกับผู้เขียน คือ เฮนรี เจมส์
โจเซฟ วอร์เรน บีช กล่าวว่า *'If there is one of his characters whom we are
tempted to identify with James himself, it is Lambert Strether.'*⁴ ตัวเจมส์เอง
ก็มีความคิดเช่นเดียวกันในการเทียบเคียงตัวเขากับ แลมเบิร์ต สเตรทเธอร์ ใน
จดหมายที่เขียนถึง จอซลิน เพิร์ส (Jocelyn Persse) เกี่ยวกับเรื่อง *The Ambassadors*
เขาจบด้วยข้อความว่า *'poor old hero, in whom you will perhaps find a vague
resemblance (though not facial!) to your always / Henry James.'*⁵ สเตรทเธอร์
อาจจะเป็นภาพสะท้อนของเจมส์เองก็ได้ ถ้าเขายังคงใช้ชีวิตอยู่ในอเมริกา

³ Albert E. Stone, Jr., introduction, *Twentieth Century Interpretations of
The Ambassadors*, by Henry James (Englewood Cliffs : Prentice-Hall, Inc.,
1969) 3.

⁴ Joseph Warren Beach, *The Method of Henry James* (New Haven : Yale
University Press, 1914) 269.

⁵ Leon Edel, ed. *Selected Letters of Henry James* (Garden City, New
York, 1960) 193.

มีบทวิจารณ์ที่น่าสนใจบทหนึ่ง คือ “*The Virtuous Attachment : The Ambassadors*” ผู้เขียนคือ หลุยส์ ออชินคลอส (Louis Auchincloss) กล่าวว่า เขามีความรู้สึกที่แตกต่างกันมาก เมื่ออ่านเรื่อง *The Ambassadors* ในขณะที่เขาเป็นนักศึกษาปีที่สองของมหาวิทยาลัยเยลกับเมื่อขณะที่เขาอายุห้าสิบห้าปีเท่ากับตัวเองของเรื่อง ในตอนที่เขานักศึกษาเขาคิดว่าสเตอร์เธอร์โง่อย่างไม่น่าเชื่อ เพราะจะเป็นไปได้อย่างไรที่ผู้ชายวัยขนาดนั้นจะหลงเชื่อว่าการสัมพันธ์ของชายหนุ่มเต็มตัวกับหญิงสาวสวยในสังคมชั้นสูงจะเป็นแค่ความสัมพันธ์ที่ ‘น้ำหนักถือ’ แต่เมื่อเขาอายุมากขึ้นเขายอมรับว่าในบางครั้งมนุษย์เราก็สามารถหลอกตัวเอง ทำเป็นแก้งโง่ เพียงเพื่อจะยอมรับอะไรบางอย่าง ออชินคลอสกล่าวว่า มนต์เสน่ห์ของปารีสทำให้มุมมองของสเตอร์เธอร์เปลี่ยนไป

*It is that Strether's vision of Paris has given him a new vision of Woollett. . . . Paris becomes fresh air to Strether and Woollett a vacuum, and his idea of what Chad must be saved from is precisely reversed.*⁶

ด้วยเหตุนี้สเตอร์เธอร์จึงต้องหลอกตัวเองให้เชื่อในความสัมพันธ์ที่ ‘น้ำหนักถือ’ แม้เมื่อเขารู้ความจริงในภายหลังก็ไม่ได้ทำให้ความคิดของสเตอร์เธอร์เปลี่ยนไป เขาไม่ต้องการให้แฮดทิง มาตาม เดอ ว็อนเนตต์ ไป ถึงแม้จะทราบดีว่าในที่สุดแฮดต้องกลับวูลเลตต์แน่นอน เขาเพียงแต่ต้องการประวิงเวลาให้แฮดอยู่ปารีสต่อไปอีกเท่าที่จะเป็นไปได้เพราะสเตอร์เธอร์เวทนาและเห็นอกเห็นใจ มาตาม เดอ ว็อนเนตต์ แล้วตัว สเตอร์เธอร์จะได้อะไรจากการกระทำครั้งนี้ เขาต้องสูญเสียนางนิวมัม และอนาคตที่มั่นคงสำหรับชายวัยกลางคนเช่นเขา ข้าเขายังปฏิเสธความรักของ มาเรีย กอสตริย์

⁶ Louis Auchincloss, *Reading Henry James* (Minneapolis : University of Minnesota Press, 1975) 135.

เพียงเพราะความมีคุณธรรมที่ไม่อยากฉกฉวยประโยชน์มาเป็นของตนเองในเมื่อเขาทำงานไม่สำเร็จ สิ่งที่สเตอร์ทเธอร์ได้คงจะเป็นปรัชญาชีวิตและแนวความคิดแบบใหม่ในการดำรงชีวิต และนั่นก็คงจะเพียงพอสำหรับผู้มีอุดมคติเช่นเขา

บทตัดตอน (Excerpt)

บทความต่อไปนี้ตัดตอนมาจาก Book 1

*Strether's first question, when he reached the hotel, was about his friend; yet on his learning that Waymarsh was apparently not to arrive till evening he was not wholly disconcerted. A telegram from him bespeaking a room "only if not noisy," reply paid, was produced for the enquirer at the office, so that the understanding they should meet at Chester rather than at **Liverpool**⁷ remained to that extent sound. The same secret principle, however, that had prompted Strether not absolutely to desire Waymarsh's presence at the dock, that had led him thus to postpone for a few hours his enjoyment of it, now operated to make*

⁷ Liverpool, the main seaport in central England, is located on the estuary of the Mersey about fifteen miles from the medieval town of Chester. In an essay on Chester written in 1872, James noted that "It is almost a misfortune perhaps that Chester lies so close to the threshold of England; for it is so rare and complete a specimen of an antique town that the later-coming wonders of its sisters in renown * * * suffer a trifle by comparison, and the tourist's appetite for the picturesque just loses its finer edge." (Henry James, "*Chester*," *The Art of Travel*, ed. Morton Dauwen Zabel [Garden City, N.Y.: 1958], p.103)

him feel he could still wait without disappointment. They would dine together at the worst, and, with all respect to dear old Waymarshif not even, for that matter, to himself—here was little fear that in the sequel they shouldn't see enough of each other. The principle I have just mentioned as operating had been, with the most newly disembarked of the two men, wholly instinctive—the fruit of a sharp sense that, delightful as it would be to find himself looking, after so much separation, into his comrade's face, his business would be a trifle bungled should he simply arrange for this countenance to present itself to the nearing steamer as the first “note,” of Europe. Mixed with everything was the apprehension, already, on Strether's part, that it would, at best, throughout, prove the note of Europe in quite a sufficient degree.

That note had been meanwhilesince the previous afternoon, thanks to this happier device—such a consciousness of personal freedom as he hadn't known for years; such a deep taste of change and of having above all for the moment nobody and nothing to consider, as promised already, if headlong hope were not too foolish, to colour his adventure with cool success. There were people on the ship with whom he had easily consortedso far as ease could up to now be imputed to him—and who for the most part plunged straight into the current that set from the landing-stage to London; there were others who had invited him to a tryst at the inn and had even invoked his aid for a ‘look round’ at the beauties of Liverpool; but he had stolen away from every one alike, had kept no appointment and renewed no acquaintance, had been indifferently aware of the number of persons who esteemed themselves fortunate in being, unlike himself, “met, “and had even independently, unsociably, alone, without encounter or relapse and by mere quiet evasion, given his afternoon and evening to the immediate and the sensible. They formed a qualified draught of Europe, an

afternoon and **an evening** on the **banks** of the *Mersey*, but **such as it was he took** his potion at least undiluted. He winced a little, truly, at the thought that *Waymarsh* might be already at Chester; he reflected that, should he have to describe himself there as having "**got in**" so early, it would be difficult to make the interval look particularly eager; but he **was** like a man who, elatedly finding in his pocket more money than usual, handles it a while and idly and pleasantly chinks it before addressing himself to the business of spending. That he was prepared to be vague to *Waymarsh* about the hour of the **ship's** touching, and that he both wanted extremely to see him **and** enjoyed extremely the duration of delay **—these** things; it is to be conceived, were early signs in him that his relation to his actual errand might prove none of the simplest. He was burdened, poor Stretherit had better be confused at the *outset*—**with the oddity of a double consciousness**. There was detachment in his zeal and curiosity in his indifference.

After **the young woman in the glass cage had held up to him across her** counter the pale-pink leaflet bearing his friend's name, which she neatly pronounced, he turned away to find himself, in the hall, facing a lady who met his eyes as with an intention suddenly determined, and whose features--not **freshly young, not markedly fine, but on happy terms with each other--came back to him as from a recent vision. For a moment they stood confronted; then** the moment placed her: he had noticed her the day before, noticed her **at his** previous inn; where--gain in the hall--she **had been briefly engaged with some people of his own ship's company. Nothing had actually passed between them,** and he would as little have been able to say what had been the sign of her face **for him on** the first occasion as to name the ground **of his present recognition**. Recognition at any rate appeared to **prevail on her own side as well--which**

would only have added to the mystery. *All she now began by saying to him nevertheless was that, having chanced to catch his enquiry, she was moved to ask, by his leave, if it were possibly a question of Mr. Waymarsh of Milrose Connecticut—Mr. Waymarsh the American lawyer.*

“Oh yes,” he replied, “my very well-known friend. He’s to meet me here, coming up from Malvern,⁸ and I supposed he’d already have arrived. But he doesn’t come till later, and I’m relieved not to have kept him. Do you know him?” Strether wound up.

It wasn’t till after he had spoken that he became aware of how much there had been in him of response; when the tone of her own rejoinder, as well as the play of something more in her face—something more, that is, than its apparently usual restless lightseemed to notify him. “I’ve met him at Milrose --where I used sometimes, a good while ago, to stay; I had friends there who were friends of his, and I’ve been at his house, I won’t answer for it that he would know me,” Strether’s new acquaintance pursued, “but I should be delighted to see him. Perhaps,” she added, “I shall--for I’m staying over.” She paused while our friend took in these things, and it was as if a good deal of talk had already passed. They even vaguely smiled at it, and Strether presently observed that Mr. Waymarsh would, no doubt, be easily to be seen. This, however, appeared to affect the lady as if she might have advanced too far. She appeared to have no reserves about anything. “Oh,” she said, “he won’t care!”—and she immediately thereupon remarked that she believed Strether knew the Munsters; the Munsters being the people he had seen her with at Liverpool.

⁸

A town in the west of England noted for its medicinal baths

But he didn't, it happened, know the Munsters well enough to give the case much of a lift,' so that they were left together as if over the mere laid table of conversation. Her qualification of the mentioned connexion had rather removed than placed a dish, and there seemed nothing else to serve. Their attitude remained, none the less, that of not forsaking the board; and the effect of this in turn was to give them the appearance of having accepted each other with an absence of preliminaries practically complete. They moved along the hell together, and Strether's companion threw off that the hotel had the advantage of a garden. He was aware by this time of his strange inconsequence; he had shirked the intimacies of the steamer and had muffled the shock of Waymarsh only to find himself forsaken, in this sudden case, both of avoidance and of caution and of caution. He passed, under this unsought protection and before he had so much as gone up to his room, into the garden of the hotel, and at the end of ten minutes had agreed to meet there again, as soon as he should have made himself tidy, the dispenser of such good assurance. He wanted to look at the town, and they would forthwith look together. It was almost as if she had been in possession and received him as a guest. Her acquaintance with the place presented her in a manner as a hostess, and Strether had a rueful glance for the lady in the glass cage. It was as if this personage had seen herself instantly superseded.

When in a quarter of an hour he came down, what his hostess saw, what she might have taken in with a vision kindly adjusted, was the lean, the slightly loose figure of a man of the middle height and something more perhaps than the middle age—a man of five-and-fifty, whose most immediate signs were a marked bloodless brownness of face, a thick dark moustache, of characteristically American out, growing strong and falling low, a head of hair still abundant but irregularly streaked with grey, and a nose of bold free prominence, the even

line, the high finish, as it might have been called, of which, had a certain effect of mitigation. A perpetual pair of glasses astride of this ***fine ridge, and a line***, unusually deep and drawn, the prolonged pen-stroke ***of time***, accompanying the curve of the moustache from nostril to chin, did something to complete the facial ***furniture that an attentive observer would have seen catalogued, on the spot, in*** the vision of the other party to Strether's appointment. She waited for him in the garden, the other party, ***drawing on a pair of singularly fresh soft and elastic*** light gloves and presenting herself with ***a*** superficial readiness which, as he approached her over the small smooth lawn and in the watery English sunshine, ***he might***, with his rougher preparation, have marked as the model for such an ***occasion. She had***, this lady, a perfect plain propriety, an expensive subdued suitability, that her companion was not free to analyse, but that struck him, so that his consciousness of it was instantly acute, as a quality quite new to him. ***Before reaching her he stopped on the grass and went through the form of feeling for*** something, possibly forgotten, in the light overcoat he carried on his arm; yet the ***essence*** of the act was no ***more*** than the impulse to gain time. Nothing could have been odder than Strether's sense of himself as at that moment ***launched in something of which the sense would be quite disconnected from the sense of his*** past and which was literally beginning there ***and then***. It had begun in ***fact*** already ***upstairs and before the dressing-glass that struck him as blocking further, so strangely, the dimness of the window of his dull bedroom; begun with a*** sharper survey of the elements ***of*** Appearance than he had for a long time been moved to make. He had during those ***moments felt these elements to be not so much to his hand as he should have liked, and then had fallen back on the*** thought that they were precisely a matter as to which help was supposed to come from ***what he was about to*** do. He was about to go up to London, so that hat ***and***

necktie might wait. What had come as straight to him as a ball in a well-played game—and caught moreover not less neatly--was just the air, in the person of his friend, of having seen and chosen, the air of achieved possession of those vague qualities and quantities that collectively figured to him as the advantage snatched from him lucky chances. Without pomp or circumstance, certainly, as her original address to him, equally with his own response, had been, he would have sketched to himself his impression of her as: “Well, she’s more thoroughly civilized-!” If “More thoroughly than whom?” would not have been to him a sequel to his remark, that was just by reason of his step consciousness of the bearing of his comparison.

*The amusement, at all events, of a civilisation intense was what--familiar compatriot as she was, with the full tone of the compatriot and the rattling link not with mystery but **only** with dear dyspeptic Waymarshshe appeared distinctly to promise. His pause while he felt in his overcoat was positively the pause of confidence, and it enabled his eyes to make out as much of a case for her, in proportion, as her own made out for himself. She affected him as almost insolently young; but an easily carried five-and-thirty could still do that.’ She was, however, like **himself**, marked and wan; **only** it naturally couldn’t have been **known to him** how much a spectator looking from one to the other might have discerned **that** they had in common. It wouldn’t for such a spectator have been altogether insupposable **that**, each so finely brown and so sharply spare, each confessing so to dents of surface **and aids to** sight, to a disproportionate nose and **a head delicately or grossly grizzled, they might have been brother and sister. On this** ground indeed there would have been a residuum of difference; such a **sister** having surely known in respect to such a brother the extremity of separation, and such a brother now feeling in respect to such a sister the extremity of surprise.*

Surprise, it was true, was not on the other hand what the eyes of Strether's friend most showed him while she gave him, stroking her gloves smoother, the time he appreciated. They had taken hold of him straight- way, measuring him up and shown as if they knew how; as if he were human material they had already in some sort handled. Their possessor was in truth, it may be communicated, the mistress of a hundred cases or categories, receptacles of the mind, subdivisions for convenience, in which, from a full experience, she pigeon-holed her fellow mortals with a hand as free as that of a compositor scattering type. She was as equipped in this particular as Strether was the reverse, and it made an opposition between them which he might well have shrunk from submitting to if he had fully suspected it. So far as he did suspect it he was on the contrary, after a short shake of his consciousness, as pleasantly passive as might be. He really had a sort of sense of what she knew. He had quite the sense that she knew things he didn't, and though this was a concession that in general he found not easy to make to women; he made it now as good-humouredly as if it lifted a burden. His eyes were so quiet behind his eternal nippers that they might almost have been absent without changing his face, which took its expression mainly, and not least its stamp of sensibility, from other sources, surface and grain and form. He joined his guide in an instant, and then felt she had profited still better than he by his having been, for the moments just mentioned, so at the disposal of her intelligence. She knew even intimate things about him that he hadn't yet told her and perhaps never would. He wasn't unaware that he had told her rather remarkably many for the time, but these were not the real ones. Some of the real ones, however, precisely, were what she knew.

They were to pass again through the hall of the inn to get into the street, and it was here she presently checked him with a question. "Have you looked up my name?"

He could only stop with a laugh. "Have you looked up mine?"

"Oh, dear, yes—as soon as you left me. I went to the office and asked. Hadn't you better do the same?"

He wondered. "Find out who you are?—after the uplifted young woman there has seen us thus scrape acquaintance!"

She laughed on her side now at the shade of alarm in his amusement. "Isn't it a reason the more? If what you're afraid of is the injury for me--my being seen to walk off with a gentleman who has to ask who I am—I assure you I don't in the least mind. Here, however," she continued, "is my card, and as I find there's something else again I have to say at the office, you can just study it during the moment I leave you. "

She left him after he had taken from her the small pasteboard she had extracted from her pocket-book, and he had extracted another from his own, to exchange with it, before she came back. He read thus the simple designation "Maria Gostrey, " to which was attached, in a corner of the card, with a number, the name of a street, presumably in Paris, without other appreciable identity than its foreignness. He put the card into his waistcoat pocket, keeping his own meanwhile in evidence, and as he leaned against the door-post he met with the smile of a straying thought what the expanse before the hotel offered to his view. It was positively droll to him that he should already have Maria Gostrey, whoever she was—of which he didn't really the least idea—in a place of safe keeping. He had somehow an assurance that he should carefully preserve the little token he had just tucked in. He gazed with unseeing lingering eyes as he followed some

of the implications of his act, asking himself if he really felt admonished to qualify it as disloyal. It was prompt, it was possibly even premature, and there was little doubt of the expression of face the sight of it would have produced in a certain person. But if it was “wrong”-why then he had better not have come out at all. At this, poor man, had he already-d even before meeting Waymarsh --arrived. He had believed he had a limit, but the limit had been transcended within thirty-six hours. By how long a space on the plane of manners, or even of morals, moreover, he felt still more sharply after Maria Gostrey had come back to him and with a gay decisive. “So now—!” led him forth into the world. This counted, it struck him as he walked beside her with his overcoat on an arm, his umbrella under another and his personal pasteboard a little stiffly retained between forefinger and thumb, this struck him as really, in comparison, his introduction to things. It hadn’t been “Europe” at Liverpool, no—not even in the dreadful delightful impressive streets the night before-o the extent his present companion made it so. She hadn’t yet done that so much as when, after their walk had lasted a few minutes and he had had time to wonder if a couple of sidelong glances from her meant that he had best have put on gloves, she almost pulled him up with an amused challenge. “But why- fondly as it’s so easy to imagine your clinging to it—don’t you put it away? Or if it’s an inconvenience to you to carry it, one’s often glad to have one’s card back. The fortune one spends in them!”

Then he saw both that his way of marching with his own prepared tribute had affected her as a deviation in one of those directions he couldn’t yet measure, and that she supposed this emblem to be still the one he had received from her. He accordingly handed her the card as if in restitution, but as soon as she had it °

she felt the difference and, with her eyes on it, stopped short for *apology*. “I like,” she observed, “your name.”

“Oh,” he answered, “you won’t have heard of it!” Yet he had *his* reasons for not being sure but that she perhaps might.

Ah it was but too visible! She read it over again as one who had never seen it. “Mr. Lewis *Lambert Strether*”—she sounded it almost as freely as for any stranger. She repeated however that she liked it—“particularly *the Lewis Lambert*. It’s the name. of a novel of *Balzac’s*.”⁹

“Oh I *know* that!” said Strether.

“But the novel’s an awfully bad *one*.”

“I *know* that too,” Strether smiled. To which *he* added *with* an irrelevance that was *only* superficial. “I come from Woollett Massachusetts.” It made *her* for *some* reason—*he* *irrelevance* or whatever—laugh. Balzac had described many cities, but hadn’t described Woollett Massachusetts. “You *say* that,” she returned, “as if you wanted *one* immediately to *know the worst*.”

“Oh I think *it’s* a thing,” *he* said, “that you must already *have* made out. I feel *it* so that I certainly must *look it*, *speak it*, and, as people say there, ‘*act*’ *it*. It *sticks out of me*, and you *knew surely for yourself as soon* as you looked at *me*.”

⁹ Honoré de Balzac’s *Louis Lambert* (1832 - 33) concerns a mystical thinker who while trying to write a treatise on the spiritual nature of the will falls first in love with one Mille. de Villenois and then, just before his marriage, into cataleptic fit. When *Louis Lambert* awakes, he had transcended both reality and sanity (Modern Language Notes, LXXV [March, 1960], 211 - 13) for different interpretations of the relevance of Balzac’s novel to *Jame’s*.

“The worst, you mean?”

“Well, the fact of where I come from. There at any rate it is; so that you won’t be able, if anything happen, to say I’ve not been straight with you.”

“I see”—and Miss Gostrey looked really interested in the point he had made. “But what do you think of as happening?”

Though he wasn’t shy—which was rather anomalous—Strether gazed about without meeting her eyes; a motion that was frequent with him in talk, yet of which his words often seemed not at all the effect. “Why that you should find me too hopeless.” With which they walked on again together while she answered, as they went, that the most “hopeless” of her countryfolk were in general precisely those she liked best. All sorts of other pleasant small things—small things that were yet large for him—flowered in the air of the occasion, but the bearing of the occasion itself on matters still remote concerns us too closely to permit us to multiply our illustrations. Two or three, however, in truth, we should perhaps regret to lose. The tortuous wall-girdle, long since snapped, of the little swollen city, half held in place by careful civic hands—wanders in narrow file between parapets smoothed by peaceful generations, pausing here and there for a dismantled gate or a bridged gap, with rises and drops, steps up and steps down, queer twists, queer contacts, peeps into homely streets and under the brows of gables, views of cathedral tower and waterside fields, of huddled English town and ordered English country. Too deep almost for words was the delight of these things to Strether; yet as deeply mixed with it were certain images of his inward picture. He had trod this walk¹⁰ in the far-off time, at twenty-five; but that,

¹⁰ It was possible to walk around Chester on the medieval wall that enclosed the city.